

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Egyenlő fegyverekkel.

Hosszas megszakítás után végre összeült megint a képviselőház. A régi kormány tagjai ülnek még most is a bársonyszéken, mert az új többség, a szövetség ellenzék még az elvtagadásban, a derékbeadásban és a politikai erkölcsstelenségben nem juthatott el a kormányképességig. Pedig milyen keveset követel már, azt is mennyi mérséklettel és önmegtagadással.

Más ország már régen fegyvert fogott volna jogai védelmére és a fenhéjazó hatalommal szembeállított volna, de a hü magyar tür és vár békével. Hiszi, hogy a türelem rózsát terem. (Csak vérrózsa ne legyen belőle!)

Higgadtan fontolgatunk és bölcselkedünk. Hire-hamva sincs forradalmi törekvéseknek. Ha beszélnek is róla a tüzebb, szenvedélyesebb hazafiak, úgy beszélnek róla, mint valami lehetetlenségről.

Várunk és nem akarjuk észrevenni, hogy a törvényen kívüli állapotot lassankint nemcsak a mi függetlenségi törekvéseinkkel szemben ellenséges indulatu Habsburg-család szokja meg, hanem mi magunk is. Nem látja senki, hogy ez az állapot

halálos veszedelme az alkotmányos élet látszatának is.

De míg mi türünk, várunk, addig a Habsburg-ház „baratai“, a mi horvát „testvereink“ és nemzetiségeink lassankint sorakoznak ellenünk. Már a Dráván túl a Nagyhorvátországot csinálják — nélkülünk. Kiadták a jelszót, hogy egyesüljön a monarchia mindkét államában élő horvát és alkossak meg a Habsburg-ház jogara alatt a — Nagyhorvátországot, amelyhez tartoznának Dalmácia, a dalmát sziget csoport, Bosznia, Hercegovina, Novibazár, Karintia, Krajna, Istria és Stájerország horvát része, Magyarország pedig a Muraköz és Flume.

Az oláhok, tótok és ráczok közt a bécsi kéz szítja a magyar gyűlöletet és ezek orozatlan nyíltsággal ajánkoznak a Habsburg-háznak — ellenünk. A műveltebb és a gazdasági élet előnyeit ismerő, osztrák népeket nyíltan lázítják ellenünk. Ezeket a gazdasági érdekek sorakoztatják a magyar nemzet, de különösen a mi gazdasági önállóságunk ellen. Tudják jól, hogy halálos csapás lenne rajok nézve, ha a „gyarmat“ elveszne és Magyarország nem engedné magát többé kirabolni.

Míg ősi ellenségünk így készül-

dik, szervezkedik ellenünk, mi nyugodtan türünk és várunk. Még csak szövetségesek után se nézünk, pedig a monarchiának minden elégedetlen eleme a mi szövetségesünk lehetne!

Csak például hozom fel: mi lenne akkor, ha a nagyhorvát törekvések élére a magyar nemzet állana? ha a cseheket és a lengyeleket mi biztatnánk nemzeti törekvéseik támogatásával? Természetesen mindig hangsúlyoznánk a Habsburg ház iránti hűséget és odaadást, ugyszintén a nagybatalmi állás fentartását és erősítését?

Mi lenne? Az, hogy minden követelésünket teljesítené az uralkodóház, mert megijedne és félne tőlünk. Így nem fél, mert az ő ereje a mi páratlan hűségünk, ostobaságunk és lovagiasságunk. Mar pedig a politikában ezen fényes tulajdonságokkal sohasem fogunk érvényesülni.

Taktikát kell változtatni. Ugyanazon fegyverekhez kell nyulnunk, a melyekkel ellenünk küzdenek, mert különben elpusztulunk. A fegyvereket 379 év óta ösmerjük. Ragadjuk meg, hiszen a haza érdeke parancsolja.

Vivjuk meg a végső küzdelmet, de végre — egyenlő fegyverekkel!

Rostkowicz Arthur.

Két árva fecskéről való irás.

A kinek a lelkét valaha emberi háládatlanság megkeserítette, csalódás megszorította: olvassa el az én irásomat. Olvassa el és örüljön velem, ossza meg az én ujjongó boldogságomat . . . Visszajött az én két árva fecském!

Hangos csicsérgéssel ugrádoznak a vadzűrő ágai között, bar onyos kis szárnyuk, fehér pihés lábuk elfáradhatatlan; fecsegve csevegik el, hova jártak, merre szálltak — és mintha kékes zománczu fényes tollaik között, elhoztak volna a delvidék minden poezisét. Kacagó boldog érzéssel, verőfényes hangulattal telik meg a lelkem és mindent elfelejték, csak egy gondolatom él, hogy: „visszajöttek a fecskéim“ — — —

Tavaly, nyár utóján házat javítottak itt a szomszédunkban, a munkások leverték egy fecskét; dideregve, fázódva reszketett a puszta földön két fecske fióka, arra jártam éppen, a kötömbe szedtem a kis peyhés, itt-ott tollas jószágokat; itthon vattából me-

leg fecskét készítettem nekik és megindítottam a hajó vadászatot a legyekre, hogy a fiaimat megelethessem. Nehezen ment eleinte, egyáltalán nem akartak lenyelni, mert bizony én csak úgy tettem a szájacskajukba a legyet, a hogy az Isten megteremtette ezt a kedves kis állatot.

Később, beestem, hogy előttem pusztulnak el a fecske fiókák, sirtam és teljes erőmből gondolkoztam, mit tegyek, bamul tam az ereszk alatt fészkelő két-három fecske mamát, hogy eteti a fiait és végre rájöttem, mit tegyek s vizbe raktam a legyeket és így nedvesen egész könnyen le tudták nyelni a fiaim.

Nincs a világon semmi, a mi olyan önzetlen, tiszta, árnyék nélkül való gyönyörűséget adjon nekem, mint az okozott, mikor már minden erőltetés nélkül, saját akaratukból ellopták a fecskéim a legyeket a mutató ujjamról — és csillogós fekete szemük ismerőséin vilant reám.

És talán hihetetlen is ez az állítás, de tökéletes, erős igazság, hogy az a két

parányi, pelyhkönyű jószág ösmert engem; megösmerték az arcomat, a hangomat, sőt meg a kezemet is és egyik sem volt rabirható, hogy a mas kezéből elkapjon csak egy falatot is.

Pedig nem volt valami könnyű dolog etetni őket, mert egyik-egyik bekapott egy nap 4—500 legyecskét, bogaracskát. Mar najaiban, még aig pitymallott, sipogtak és hangos szóval kérték a reggelit.

— Igazán nem is tudom, hogy egy kicsi, igazi fecske mama, hogy tud felnevelni három, négy fiókat — mi nálunk mozgósítva volt egész család, meg a szomszédba valamennyi gyermek, meg az öcsém hegedü tanítója is dobozzal hozta minden nap a legyet, mégis mar a nyolczadik, kilencedik napon valamennyiönk karja elzsibbadt a légyfogdosasba.

De persze aztán a vámot kivette minden élmezési biztos, és szeretgette, simogatta a kis védenczeket, az utolsó délután éppen keresztanyám csókolgatva őaet, mikor egyszerre csak, mintha összesugtak volna,

Báli toiletteket

legszebben tisztit
Hrabéczy Antal
Széchenyi-u. 42.

Országgyűlés.

Budapest, május 3.

A parlamentnek ma beharangozták. Minden érdekesebb mozzanat nélkül mult el az ülés, a mely nem tartott tovább tiz percznél. Nem is voltak sokan jelen rajta, mindenki tudta, hogy ma jóformán csak a jegyeket osztogatják az ezután következő előadásokhoz. Ezekről azonban szintén általános a meggyőződés, hogy annál érdekesebbek lesznek.

A folyosó már tiz órakor eleven volt s egész fél tizenkét óráig, a mikor megnyílt az ülés, folyt ott a tere fere. De politikai hír nem került a beszélgetések közé. Még csak nem is kombinálták a képviselők. Gróf Tisza István kipirosodott, egészséges arcczal járt a jobboldali folyosón s többször ismételtette:

— No, most már igazán nem tart sokáig.

Az ülés elején Justh Gyula bejelentette, hogy gróf Hadik János, Bay Lajos és Samassa János szabadságot kérnek. A Ház megadta nekik. Tudomásul vették, hogy Szalay Lajos lemondott ujvidéki mandátumáról, báró Bánffy Dezsőt és Smialovszky Valért pedig megválasztották. Az ellenzék zajosan éljenzt nekik.

Az elnök ezután arról referált, hogy a zombori Schweidl-szoborbizottság leleplezési ünnepére meghívta a Házat. Ugron Gábor kívánságára kimondta, hogy a képviselőház tagjait az ünnepre az egyik alelnök fogja vezetni.

Ezután már csak az történt, hogy Issekutz Győző, az V. bíráló bizottság tagja letette az esküt és Polónyi Géza, az V. bíráló-bizottság elnöke bejelentette, hogy Vlád Aurél és Geréb János mandátumait igazolták. Majd az elnök holnap délelőtt tiz órára kitűzte a felirat tárgyalását.

Ezzel vége volt az ülésnek. De a folyosók még ezután is sokáig népesek maradtak.

szárnyra keltek és felrepültek a bálványfá ágára, párszor még vissza-vissza szálltak a kalitkára, de néhány nap mulva végképpen itthagytak bennünket.

De most, hogy imé itt van a tavasz újra, hogy a virágok illatoznak és kifakad minden rügyecske, minden bimbó, vissza szállottak az én fecském is, és lám ide találtak. Megösmerték a vadszöllő ágbogas szővevényét, a loncz rózsaszín virágos, illatos bokrát, még talán engemet is; mert csillagos fekete szemök ismerősen villan reám, csevegve fecsegik el hova jártak; szökdécselnek a vadszöllő ágai között, el-el röpködnek, csicseregve csapongnak a légben, meg vissza szállnak, bársonyos kis szárnyok, fehér pihés lábok elfáradhatatlan.

Örömtől kipirult arcczal gyönyörködöm bennök és a szívem megtelek kacagó édes érzéssel, verőfényes hangulattal, karjaimat a langyos, illatos tavaszi levegőbe tárom és bele kiáltom a napsugárba. Örüljete és vigasztalódjatok mind, a kiket az emberek szivtelensége megvérzett, nem pusztult még el a hála egészen a földről, mert lám rám ösmertek, lám visszajöttek az én fecském, az én árva két fecskéfiókom.

Deák Juliska.

Vármegyénk és vidéke.

Váltóhamisító parasztgazda.

1500 koronás hamis váltó

A berettyó ujfalui sárréti Népbank-hoz mintegy hat-hét nappal ezelőtt beállított egy csökmői földműves ember, aki Kovács Istvánnak mondta magát s felmutatott egy hatszáz koronás váltót, amelyen ő szerepelt mint elfogadó, mint kibocsátó és forgató pedig két, vagyoniilag tekintélyes csökmői gazda mber. A pénzügyintézetnél szokás szerint bírálat alá vették a váltót s miután az ismerős aláírókat rendben találták, azt leszámították. Délben a bírálat után, megjelent az elfogadó s a kamatok levonásával fölvette a leszámított váltó összegét és eltávozott.

Tegnapelőtt, azaz május elsején aztán újra beállított a pénzügyintézethez Kovács Istvan. Mint már ismerős, egy napon a vezérigazgatóhoz, Hallokay Józsefhez ment, akinek átnyújtott egy ezeröttszáz koronáról szóló váltót. Az igazgatónak nyomban feltűnt, hogy ilyen rövid időközökben, alig pár nap mulva jelentkezett újra s meg is kérdezte tőle:

— Aztán mikorra kellene ez a pénz magának?

— Hát bizony nagyon sürgős volna, kérem, — felelte Kovács István, még ma szeretném megkapni.

Az igazgató erre azt mondta neki, hogy bírálat alá bocsátja a váltót, tehát jöjjön fel később. Kovács István el is távozott, azonban az igazgató rögtön tudakozódni kezdett a kezesek felől. Telefon utján beszélt a kezesekkel, akik egyszerűen kijelentették, hogy Kovács Istvánt nem is ismerik, tehát annál kevésbé írhaták neki váltót alá. Mintahogy semmit sem tudtak az előző hat száz koronás váltóról sem. Az aláírások tehát mindkét váltón hamisítva vannak.

A kapott értesítésre az igazgató azonnal jelentést tett a csendőrségnek, ahonnan az őrsparancsnok a pénzügyintézet helyiségébe ment s várakozó álláspontot foglalt el. Kevéssel tizenkét óra előtt megjelent a mit sem gyanító Kovács István s tudakozódni akart a váltó sorsa felől. Mielőtt azonban ezt tehette volna, előtte termett a csendőr és letartóztatta. Majd átkísérte a járásbírószákhöz, ahol nyomban vallatás alá vették s ahol szépen bevallotta az egész hamisítást.

A csendőrség a letartóztatásról természetesen jelentést tett a nagyváradai ügyészségre is, ahova azt az értesítést adta, hogy a hamisító rendes lakhelylyel bíró családos ember, akinek a szökésétől nem lehet tartani. Nagy Géza dr. erre elrendelte a Kovács István szabadon bocsátását, az eljárást azonban folytatják.

Tü. Balmazújvároson április 30-án leégett Stein Ferencz háza. A tüzet az okozta, hogy a padláson az egerek átfurták a kémény sártapasztott oldalát, ahonnan a szikra a padlásra repült és a felhalmozott kukoricacsutkát felgyújtotta. A kár 1210 korona, melyből 1080 korona a biztosítás révén meaterül.

Hivatal-elhelyezések. A vármegye házáról, mint értesülünk, elfogják helyezni a központi főszolgabírói hivatal, amelynek helyére jönne a megye mellé rendelt állami számvevőség. A főszolgabírói hivatali bér-

házban nyerne elhelyezést. A tervet a megyebizottsági tagok közül sokan nem helyeslik és a kérdést inkább úgy szeretnék megoldani, hogy inkább főispán, aki állami tisztviselő és lakbért kap, költözzön bérházba, mint a hivatal.

Csokonai ünnep Derecskén. A derecskei műkedvelő zenekar szombaton, május 6-án este tánczczal és hangversenynyel egybekötött Csokonai-estét rendez. Az ünnepség műsora a következő:

1. Csokonai dalok: Előadja a műkedvelő zenekar. 2. Csokonai-Vitéz Mihályról. Irta és felolvassa Matyas József. 3. Magyar dalok: Énekli Huber Irénke, zongorán kíséri Kurczmann János. 4. Csokonai emlékezete. Szavalja Nagy Kálmán. 5. a) Schubert Liszt: Románca. b) Magyar Rapszodiák. Zongorán előadja: Kurczmann János. 6. Monolog. Előadja: Géher Lajos. 7. Eleven ördög induló. Előadja: A műkedvelő zenekar.

Az állat betegségek. Megyénkben a következő állati betegségek vannak ez idő szerint elterjedve. Sertés orbáncz van Hajdudorogon, veszettség Hajduböszörményben, a rühkór Kabán, Egyeken, Hajdusámsonon, Hajduböszörményben és Hajdusoboszlón.

Mi az ujság?

(Május 3.)

Gyilkos gimnazista. Dudás Emil hetedik gimnazista, Dudás Lajos polgármester fia reggel nyolcz órakor az osztályteremben az egész osztály előtt e kijelentéssel:

— Ezzel tartoztam neked! — lelötte osztálytársát, Katona Imrét. A gyilkos merénylet óriási szenzációt keltett.

Általános sztrájk Kolozsvárott. Kolozsvárt ma minden gyárban s a legtöbb műhelyben szünetel a munka. Az itteni munkások általános sztrájkba léptek. Az általános sztrájk az építőiparosok beharctánál keletkezett. A kőművesek, ácsok már hetek óta sztrájkolnak, a nélkül, hogy a munkaadókkal meg egyezésre tudnának jutni. Ujabbban a munkaadók már szóba sem akartak állani a sztrájkolókkal, a kiknek sikerült a mozgalomba a többi szervezeteket is belevonni. Tegnap este az összes szakmák gyűlésre gyűltek össze. A gyűlés egész éjfélig tartott, a szónokok egytől-egyig izgató tartalmu beszédet mondtak s az általános sztrájk kimondása mellett kardoskodtak. Ötezer ember vett részt a gyűlésen. Klein Jakab és Rácz János voltak az előadók. A gyűlés egyhangulag kimondta az általános sztrájkot s miután a gyűlésen Kolozsvár összes szakmai képviselve voltak, ma az városban szünetel a munka. Holnap már a lapok sem fognak megjelenni. Rendzavarás nem történt.

Elhunyt kegyesrendi tanár. Pivár Ignác kegyesrendi áldozó pap, a váci siketnémák, később a budapesti vakok intézetének igazgatója, a ki a pedagógiai irodalom terén jó nevet szerzett magának, ma reggel az irgalmasok kórházában hosszú szenvedés után meghalt. Temetése holnap délután lesz a kerepesi uti temető halottsházából.

Üzletáthelyezés miatt

a legujabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (jouponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.**

Az üzlethelyiség kiadó.

Olvasóink rovata.

A szikvizgyárosok mozgalmáról.

Tekintetes szerkesztőség!

Teljes tisztelettel kérem, hogy a „Debreczeni Ujság” f. évi április hó 30-iki számában, a „debreczeni szikvizgyárosok mozgalma” czimmel megjelent cikkre vonatkozó, alábbi helyreigazításomnak becses lapjában helyet adni sziveskedjék.

Lehetséges, hogy a többi helybeli szikvizgyárosok között a közelmúlt napokban az árak felemelése és egyéb ügyek elintézésére voltak tárgyalások, történtek megállapodások és hogy azok írásba foglalva kötelezőleg alá is irattak; de én ezen tárgyalásokon az utóbbi időben részt nem vettem, semmiféle árfelemelési, vagy a fogyasztó közönséget bármely irányban terhelő egyezséget velök közösen alá nem irtam.

Fogadja a tek. szerkesztőség kiváló tiszteletem kijelentését.

Debreczen, 1905. május hó 3-án.

Szabó Kálmán,
okl. gyógyszerész.

Egyházak és iskolák.

A kollegiumi deákzászló felavatása.

— A vasárnapi ünnepek. —

A kollégium udvarán a pódiumok, a zászlóanya, védnők és koszorúslányok, valamint a dalárdák részére a tribünök már fel vannak állítva. Gyöngyössy Viktor színházi festő szombaton kezdi meg a tribünök díszítését. A zászlóanya részére a tribünök szép sátor lesz felállítva. Mint halljuk: a kollégium udvarán lefolyó zászlóavató ünnepélyen, buffetról Hauer Bertalan vendéglős gondoskodik.

A közönség szinte ostromot intéz a főiskola szeniori hivatala ellen, hol a zászlóavatóra szóló ülőhelyeket árusítják. Mindenki látni akarja azt a ragyogó, színes képet, amelyet a zászlóanya körül csoportosuló üde fiatalok, koszorúslányok vőfélyekkel együtt képeznek.

Az összes debreczeni dalegyletek örömmel tesznek eleget az ifjuság felhívásának, miszerint a díszmenetben és a zászlóavatóon külön tribünön saját lobogóik alatt vegyenek részt. Ugy szintén naponként érkezik tudósítás a különböző testületektől, egyletektől, társulatoktól, jelezve, hogy képviselteni fogják magukat ez immár országos jelentőségű ünnepélyen.

A közönség érdeklődését semmi sem mutatja jobban, mint hogy a színházban tartandó díszelőadásra a jegyeket két nap alatt elkapkodták. Ilyen nagy foku érdeklődés nyilvánul a díszelőadás iránt, melynek jegyeit a notabilitások, az egyesületek képviselői, mind meg fogják váltani; épp ezért a közönség eminens érdeke, hogy magának a díszelőadás jó helyet biztosítson. A díszelőadás a város és a közvidék notabilitásain kívül részt

vesznek az ország minden részéből érkező gentrik, a fővárosból jövő magánok, országgyűlési képviselők, s a kit legelőször kellett volna említeni — báró Bánffy Dezsőné, a zászlóanya, a védnők, a koszorúslányok és vőfélyek.

Másik körülmény, ami az ifjusági zászlóavató iránt fölkelt érdeklődésre mutat az, miszerint a vasárnap délelőtti ünnepi menet alkalmára a főtéri ablakokat magas áron előre lefoglalták. A menet különben meg is érdemli az érdeklődést.

A menetben gyönyörűen és találóan lesznek elhelyezve a régi magyar heroldok, kik Rákóczy-korabeli motívumok akkordokat fognak fújni. Ugy szintén ragyogók lesznek a díszmagyar ruhába öltözött zászlótartók és régi diákköltözetben levő akadémiai hallgatók, valamint a lovas bandérium. A menet legszebb része azonban a zászlóanya kocsiján az utána következő virágos kocsikon levő koszorúslányok vőfélyekkel.

A zászlószegek szétküldése a hét elején befejeződött. Már is jönnek a buzdító és lelkes hangú levelek, melyek nagy sikert kívánnak az ifjuságnak. Tegnap Simonffy Imre kir. tanácsos, egyházi főgondnok ötven koronát, Zsigó Endre egyházkerületi vezérférfiu kétszáz koronát. A debreczeni helyőrség tisztikara harmincz taggal képviselteti magát az ünnepeken, élén Zedwitz Alfréd gróf huszárezredparancsnokkal.

Akik zászlószeget kaptak s maguk óhajtkák beverni, vasárnapig ingyen jegyeiket a főiskola szeniori hivatalában vehetik át.

Olyan általános, olyan nagy érdeklődés, hogy a rendező bizottság előre is jutalmazva láthatja fáradságos munkáját, melylyel a nagyszabású, mondhatni országos ünnepélyt előkészítette.

Jótekonycélú ifjusági ünnepély.

A róm. kath. főgimnázium derék ifjusága az alakulóban levő intézeti segélyegylet alapítókéje javára kitünően sikerült ünnepélyt rendezett, melyben képzettségének énekben, szavalásban és zeneművészetben való jártasságának fényes bizonyosságát adta. Az intézet díszterme fogadta magába a nem nagyszámú, de előkelő közönséget, a tanuló ifjuság lelkes, áldozatkész barátait, a kiket a szép május sem birt kicsábitani a szabadba, a vadvirágos madárdalok Nagyerdőbe, mert szívük a jótekonyság oltárán kívánt áldozni. Jótekonyságukért nagyszerű műelvezetben részesültek. Örömmel szemlélték az ifjuságnak a szegénysorsu tanulók érdekében kifejtett nemes, ideális buzgalmit és gyönyörrel élvezték azt a páratlan műsort, melyet ez alkalomra a kiváló vezetés mellett a jótekonycél is sugallt. A segélyegylet javára felülfizettek: Reviczky Józsefné, dr. Wolafka Nándor 18—18, Kerpelyi Kálmán, Stankovics János 6—6, Fényes Mór 5 ft. Papp János 4, Fellner Lajos, Váci János 2—2 krt.

Miniszteri biztos. A debreczeni kereskedelmi akadémia érettségi vizsgálataihoz miniszteri biztosnak dr. Szabó Sándor sárospataki jogakadémiai tanárt nevezte ki.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Budapest, május 3.

A magyar királyi államrendőrség és a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírója nagy erélylyel kutatja Zágony Mózes volt postafőtiszt rejtélyes halálának okait. Az eddigi nyomozásból még nem derült ki bizonyosan, vajjon Zágony önkézével vetett e véget életének, vagy pedig szegény sorsból magához emelt felesége gyilkolta e meg?

A hitvesgyilkossággal vádolt asszony tegnap délelőtt még szabadon volt és a lapokból értesült az ellene megindult vizsgálatról. A detektívek keresték ugyan Ujpesten Deák-utca 36. szám alatt levő lakásán, de már nem találták otthon.

Délután az egyik detektív a Garay-tér 15 számú ház előtt leste az asszonyt. Abban a házban lakik ugyanis Hevesi József mészárosmester, akinek fia, mint a rendőrség megállapította, régebbi idő óta szeretője volt az asszonynak.

Négy óra után a jelzett kapu előtt megjelent egy sűrűn lefátyolozott gyászruhás nő, akiben a detektív Zágonyi Mózesnért ismerte fel.

Nyomban hozzálépett és felszólította, hogy kövesse őt. Az asszony halálsápadtan engedelmességet s mindketten gyalog mentek a főkapitányságra, ahol az ügyeletes rendőrtisztviselő rövid kihallgatás után egy másodemeleti czellába záratta.

Érdekes a megemlékezés, hogy Hevesi József, aki állítólag benső viszonyt folytatott a gyilkossággal vádolt asszonnyal, egy újságíró előtt tagadja, hogy az asszonynak szeretője lett volna. Elmondta, hogy apjánát, aki mészáros, ismerkedett meg Zágonyinival s a barátságban felül egyéb nem fűzte hozzá, Egyébként is védelmébe veszi a megvádolt asszonyt, akiről azt tartja, hogy ártatlan férje halálában.

Zágonyinét tegnap reggel Perényi vizsgálóbíró elé vezették s még most is folyik kihallgatása.

Színház.

János vitéz és megint János vitéz. Telt ház és megint telt ház. Ez a darab az a feneketlen olajos korsó, melyből sohasem fogy ki az olaj, hanem bőven omlik a színházi kasszába. Az este Rományi adta a királyleányt és nekünk úgy tetszett, hogy a kisasszony nagyon sokat tanul. Nagy igyekezete teljes méltánylásunkat érdemli meg. Hangjához nagyreményeket fűzünk és minél többet halljuk, annál inkább érezzük ki tömör csengéséből a hivatottságot. A többi szereplők is jók voltak, mint rendesen.

Színházi hírek. Csütörtökön kerül színpadra Rákossy Viktor és Malonyay Dezső 4 felvonásos színjátéka az „Elnémult haranzok”. A színjátéka főbb szerepei a következőképen vannak kiosztva: Simándy—Palágyi Lajos, Todorcsu—Fenyéri Mór, Zalathnay—Mezei Péter. Popp—Krémmér, Benedek—Szilágyi, Kovács—Halász, Gáspár—Virágháty, Petru—Iványi, Todorcsuné—Szelényi, Floricza—P. Menszáros, Sára—Ebergényiné, Kisó—Mészáros Giza, Juonné—Kendy. — Pénteken Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátéka a „János vitéz” kerül színpadra buszoneyedszer.

Melyik hát a legjobb s legártalmatlanabb arczkenőcs? Bizonyára a

Harmat crème

mely üdév s hamvassá teszi az arcot. Nem ártalmas! Nem zsiroz! hatása gyors s biztos. 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára

DEBRECZENBEN.

UJDONSÁGOK.

Házbontás emberhalállal.

Agyonfűtötte a leomló fal.

Két emeletes bérházat akar építeni Piacz utca 81. sz. a. telkére Geiger Simon debreczeni termény-nagykereskedő, aki most bontatja le a telkén volt régi, földszintes épületét. Még hozzá sem fogott a vállalkozó az építkezéshez és már is munkásvér áztatta a palota alapját.

Bizonyos, hogy a legsúlyosabb gondatlanság okozta a szerencsétlenséget, amelyre Fodor József városi mérnök előre figyelmeztette Steiner József aradi vállalkozó megbízottját, Sefcsik Józsefet. Figyelmeztette az építetöt is arra, hogy a felbontást teljesen tudatlan napszamosok végzik és nem tettek meg semmi óvó intézkedést.

Figyelmezteté-e azonban süket fülekre talált és — megtörtént a szerencsétlenség, amelynek áldozata Rött János 22 éves napszamos lett, a kit agyonvert és eltemetett a leomló fal.

Az esetről az alábbi tudósításunk számol be:

Az eset.

Pár nap előtt kezdtek bontani a Piacz-utca 81. sz. a. régi házat. Hírom napszamos ember látott a munkához: Rött János és a két Bodnar-testvér, Péter és Mátyás. Szerdán reggel már korán hozzáálltak a munka teljesítéséhez. Az épület főbb szárnyára került a sor. A felügyelet nélkül dolgozó munkások éppen hatalmas kőtömeget akartak ledönteni, amikor Rött János a bontás alatt levő fal közelébe került.

— Vigyázz, vigyázz! Kiáltottak rá társai.

De hiába. Már késő volt. Rött János a beomló fal alá került. Szörnyet halt. A feje jobb halántékától kezdve egész a fültőig meghasadt és dereka is összezúzódott.

Rött János alig volt 22 éves, erős daliás ember.

Dr. K. Szalay Béla kerületi orvos továbbá a szerencsétlenség után közvetlen előhívott dr. Gáspár Géza is már csak a bekövetkezett halált konstatálhatták. Sokaig kellett várni a törvényszéki orvosra is s e miatt a halott 8 órától déli fél 12 óráig feküdt a forró napon. A hullát a vizsgálat megejtése után a kórházba szállították, hol dr. Izsó törvényszéki orvos fogja ma déli előtt 9 órakor felboncolni.

Vizsgálat.

Siri csendben, mély megilletődéssel vonszolták ki a szerencsétlen munkást a kötömeg alól. A szerencsétlenség után a vizsgálóbírórság részéről megjelent Hoffmann József vizsgálóbíró, Visky Sándor jegyző, a rendőrség részéről Kovács Kálmán fogalmazó és Bardócz András rendőrbiztos, szakértőként Fodor József városi mérnök. Fodor mérnök nézete szerint a sze-

rencsétlenséget az okozta, hogy a *kellő óvó intézkedéseket nem tették meg. Kijelentette Fodor mérnök, hogy a bontási műveletek megkezdése előtt figyelmeztette úgy az építetöt Geiger Simon háztulajdonost, mint az építész-vállalkozót, hogy a bontásnál a szükséges és előírt óvó intézkedéseket megtegyék.*

Nyomban megtörtént a két napszamos kihallgatása is, a kik úgy adták elő a dolgot, hogy Rött oly hirtelen lépett a leomlóban levő fal alá, hogy nem menekülhetett. Hoffmann vizsgálóbíró gondatlanságból okozott emberölésért azonnal megindította a vizsgálatot a vállalkozó ellen, a kinek példás megbüntetésével kell megtorolni a könnyelmű és sajnálatos mulasztást.

— **Előkészületek a Csokonai-ünnepre.** A százados Csokonai-ünnep fogadó bizottsága szerdán délelőtt tartott ülést a megyeházán Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt. Megállapodás történt, hogy május 20-án este a vasutnál Kovács József polgármester üdvözli az érkező vendégeket, a lakomán az első felköszöntőt Domahidy Elemér főispán mondja. Fogadtokról három tagú bizottság gondoskodik, amelynek tagjai Vécsey Imre, Varga Elemér és Kardos Albert. A város lakosságát a bizottság felhívja házaik fellobogozására.

— **Museumunk megnyitása.** A városi Muzéum megnyitása, mint már megírtuk, a Csokonai országos ünnepek május 21-én déli 1 órakor az Egyháztér 15. sz. a. levő ideiglenes helységben fog megtartatni, miután a helyiség rendkívül szűk, a tanács elhatározta, hogy helybeliek részéről meghívót nem küld, természetesen azonban, hogy az érdeklődők a hely befogadó képessége arányában szívesen látatnak.

— **Vád alá vont munkásvezérek.** A debreczeni munkások tudvalevőleg óviási tömegekben, de példás rendben vonultak ki május elsején a Nagyerdőbe, holott a polgármester régebbi belügyi kormány rendeletre való hivatkozással a felvonulást nem engedélyezte. Miután a munkások mégis nagy tömegben vonult fel, a rendőrfőkapitányság Gál István, Tokai János és Szentpéteri István munkásvezérek ellen a kihágási eljárást megindította. A büntetés 20 koronától 200 koronáig terjedhet.

— **Távozó malomigazgató** Mint sajnálattal értesülünk, Póka Gyula, az „István” gőzmalom társulat ügyvezető igazgatója ezen állásáról lemondott s azt a legközelebbi időben már el is hagyja, amennyiben bérbe vette Bethlen István gróf beihleni műalmát a hozzá tartozó két vámmalommal együtt.

— **A dandárparancsnok szemléje.** Nagy Győző honvédezeredes, dandárparancsnok, Nagyváradra utazott és ott a parancsnoksága alá tartozó 4-dik honvéd gyalogzredet vizsgálta meg.

— **Egy kedves ösmerősünkről.** A debreczenieknek kedves ösmerősök maradt távozása után is Vilmányi Bodnár István ezredes, a debreczeni 3-dik honvéd gyalogzred volt népszerű parancsnoka, a ki utóbb a kolozsvári 75-dik gyaloglandárt vezényelte és most pedig a király parancsára a kolozsvári VI. honvedkerületi parancsnokságnál rendszeresített tabornoki helyre neveztek ki.

— **Áthelyezett tábornok.** Az áthelyezéseket tartalmazó „Rendeleti Közlöny”-ből a következő adatokat vesszük ki: Rónay Horváth Jenő honvéd dandárparancsnokot áthelyezték Pécsről Debreczenbe. Valószínűleg azért, hogy a hadapródok felavatásánál ne tarthasson ismét oly szép beszédet, mint az elmúlt évben. Egyébként Rónay Horváth tábornok egyik legtehetségesebb és kiváló vezérlőtisztje a magyar honvédségnek, mint honvédelmi miniszterjelöltet is emlegették.

— **Csokonai ünnepeinkre** szervezett sajtó-bizottság május 5-én, délután négy órakor, az iparkamara kisebb tanácskozási termében ülést tart.

— **Létszám szaporítás.** A városi adókievők rengeteg, de nem igen rokonszenves munkával vannak elhalmozva. A városi tanács belátta a helyzet tarthatatlanságát és 6 napidíjast alkalmazott az adókievők mellé. Így aztán az egyetlen teremben 29 ember van összezúfolva. Valóságos embertelenség.

— **Nyakszirtmervedés Debreczenben.** Hirt adunk már szerdai lapunkban, hogy özvegy Bundi Jánosné Makai Zsófi 42 éves asszony nyakszirtmervedés gyanúja következtében a kórházban elhalt. Az elhalt asszonyt dr. Ujfalussy József igazgatófőorvos és dr. Hutiray osztályorvos szerdán délelőtt felboncolták és kétségtelenül megállapították, hogy a halált *nyakszirtmervedés okozta.* A kórház igazgatója erről nyomban jelentést tett a polgármesternek. Meghalt a kórházban Orosz Gábor talyigás is, a kinek az egész teste megmervedett halála előtt. A boncolás azonban megállapította, *hogy nem nyakszirtmervedés következtében halt meg,* hanem általános testi megmervedés következtében. Mint értesülünk, a városban számos gyanus megbetegedés történt, de az orvosok nem állapítottak meg több nyakszirtmervedési esetet.

— **Névszerinti szavazás.** A városi tanács közhírré teszi, hogy a Szt-Anna utcai 51. és 53. sorszámú városi házastelkeknek a Görög. kath. egyház temploma és iskolája részére leendő átengedése tárgyában a törvény által kívánt névszerinti szavazás az e hó végén tartandó városi közgyűlés napirendjére kitűzetik.

Két nagy csődtömeget

vettünk minek folytán a következő árakban árulunk: Feulard Saten 1 mtr 10 kr. Egész széles kefezsínór 8 1/2 kr. Moiré Impress 15 kr. csikos finom derékbélés 23 kr. Atlasz Saten 23 kr. 120 széles divatszövet 26 kr. Nagyon jó delain reclam ar. 22 kr. Minden szikk féláron — Minden vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein Fülöp fiai** Piacz-utca kistemplommal szemben.

— **Az** második fele ki iparigazgatási borbély-fodrász Karpoli Nándor utcza 85. Szent-Anna-asztalos Mészáros gépész-kovács János Kovács 6. sz., Bodnár u., 1. sz., Simonffy-udvar férfi szabó Pandics István u. 77., Domahidy Timár u. 1. déglős Csapó déglős Csapó kutfurási v. bermann Piacz-u. 7. Homokkert kereskedelmi Tóth József Osváth Ferenc mölcs ker. Jánosné ter. sz., Heller 63. sz., özvegy Szt-Anna-újszatócs Rákóczi és társa vállalkozó ker. Csapó

— **Let** séghez mindegyik arról, hogy károkat jelent Bazak Marton hály, aki ism

— **Elb** gedi kórházban régi, jónévi doktor. A magyar les bajnokaként óta súlyos szabadkai szabadkedvelt vezérszinpadtól geden. Nem Almási Jul. kitünő dr. debreczenbe szövetette magáért utol a kamrájában volt családj

— **Elv** hály hatvan takarított pén Szerdán este petés érte. Me nyulni, azonban hamva, csak 86 fillér. A retten tolvajt

— **Az** a gyöngytele legénynek a honvédu

Gl

— **Az új iparosok.** A múlt hónap második felében az alábbiak váltották ki iparigazolványukat: Erdős László borbély-fodrász Széchenyi utca 1. sz., Karpoli Nándor fodrász borbély Nyil-utca 85. sz., Matéh Gyula lakatos Szent-Anna u. 54. sz., Horváth József asztalos Mester-u. 12., Sárkány Gyula gépész-kovács Árpádtér 33., Pinczés János kovács és géplakatos Bocskai-tér 6. sz., Bornyi Gyula hentes Homok-u., 1. sz., Gelberger Dávidné mészáros Simonffy-u. 2. sz., Kalapács Gaspár férfiszabó Veres u. 3. sz., Somogyi Pandics István borbély fodrász Csapó-u. 77., Dobruczki Emil Milós fésűs Timár u. 11., Sipos Balintné kis vendéglős Csapó u. 23., Gabor Pálné vendéglős Csapó-u. 22., Lévai Károly kufurási vállalat Homok-u. 28., Liebermann Mór és társa nyomdász Piacz-u. 77., Hajdu János talyigás Homokkert 150., Hoffer Sándor kereskedelmi ügynök Piac-utca, 58. sz., Tóth József szatócs Csonka utca 20., Osváth Ferencz szárnyas állat és gyümölcs ker. Széchenyi-u. 6. sz., Csúrka Jánosné temetkezési üzlet Csapó-u. 81. sz., Heller Sámuel alkusz Hatvan u. 63. sz., özv. Grün Bertalanné szatócs Szt. Anna-u. 41. sz., Boruzs István szatócs Rakovszki-u. 19. sz., Vitt Adolf és társa vászon, kézmű és divatáru ker. Csapó u. 22. sz.

— **Letaposott vetések.** A rendőrséghez minduntalan érkeznek jelentések arról, hogy vetéseiket letaposatták. Ilyen károkat jelentettek Csige Imre, aki özvegy Bazak Martonné ellen és Szombathy Mihály, aki ismeretlen tettes ellen tett panaszt.

— **Elhunyt színigazgató.** A szegedi kórházban elhunyt az éjjel egy régi, jónevű színigazgató, Csóka Sándor. A magyar színészet kipróbált, jeles bajnoka volt, ki már hosszú idő óta súlyos betegségben szenvedett. A szabadkai színháznak éveken át közkedvelt vezetője utóbb visszavonult a színpadtól és nyugdíjából éldegélt Szegeden. Nemrég, mikor felesége, Cs. Almási Julia, a volt szegedi színház kitűnő drámai anyaszínésznője Debreczenbe szerződött, Csóka Sándor fölvetette magát a városi kórházba. Ott érte utol a halál. A kórház halottas kamrájában levő ravatalát mélyen sujtott családja állta körül.

— **Elvitték a láda fiát.** Tóth Mihály hatvan utca 53 szám alatti lakos megtakarított pénzeeskéjét ládjába gyűjtögette. Szerdán este azonban kellemetlen meglepetés érte. Megtakarított pénzeeskéjéhez akart nyulni, azonban annak nem volt se hirt, se hamva, csak a hült helye. Kára 58 korona 86 fillér. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tolvajt.

— **Az öngyilkos huszár.** Tetszett a gyöngyélet Bakonszegi János báránci legénynek és kedden reggel 7 órakor a honvédhuszár laktanya egyik legény-

ségi szobájában szolgálati fegyverével mégis szíven lötte magát. Bakonszegi a hároméves katonai szolgálatnak letelte után bennmaradt a katonaságnál, ahol szakaszvezetői minőségben már a nyolczadik évét szolgálta. Beszállították a katonai kórházba, ahol meghalt. Tettének oka mindeddig ismeretlen.

— **Halálozások.** Meghaltak: Kovács Izsák izr. 24 éves, O osz Gabor g. kath. 40 éves, Kamarai Erzsébet ev. ref. 4 hónapos.

— **Cserebogarak irtása.** A földmívelési miniszter úgy látszik okult a mul-
ton s most a cserebogarak irtását kötelezőleg elrendelte. Aki nem teszi, az kihágást követ el.

— **Duhajkodó legény.** D. Nagy Imre kocsis, teglasi lakos bealított kedden este Kandel Mór tizenháromváros-utca 51. szám alatti kocsmájába és mert ez bort nem akart neki adni, a sörös pohárral összeverte. Az eljárást a nagytermész tülegény ellen megindították.

— **Tilos a zugirászat.** Zugirászat-
tal nagyon sok káros egzisztencia foglalkozik. A zugirászat különben törvényellenes dolog. Mint ilyenre a kereskedelmi miniszter megtiltotta, hogy iparigazolvány adassék ki.

— **Lopás.** Ludman Lajos Hunyadi-
utca 18. sz. a lakos panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, ki az asztaláról 10 koronát ellopott.

— **Ügyvédi irodámat** Piacz u. 73. sz. alá (Tihanyi-házba) helyeztem át. Dr. Tervey Tamás ügyvéd.

— **A légszesszgyár városi üzlete és irodája** építkezés miatt május 3-tól fűgva ideiglenesen Piacz-u. 65. sz. házba költözik (Miklós-utca sarkán.) Telefon szám mint eddig, 90. A lámpagyújtók és az éjjeli ügyeletes szerelők ezentul is Piacz-u. 81. sz. alatt maradnak az udvari keresztépületben és este 7 óra után oda kell fordulni szükség esetén. Ezen helyiség telefon száma 415. lesz.

x **Prima** hizlalt czukortorma 1 kiló 28 kr., pergetett akaczméz 1 kió 60 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számra jutányos árban. — „Tutti-frutti“ vegyes gyümölcs-iz, egy kiló 50 kr. Telefon szám 315.

x **Remek** kivitelű Selyem szövet és Batiszt Blousokban övökben alkalmi eladás Rózsa Lajos Divtáruházában.

x **Pénztárczák.** szivar, csütörtök és cigarettá tárczák, zsebkések, ollók, hajszűtő vasak, fésűk, hajkefék, ruhakefék, fogkefék szappanok illatszerek a legolcsóbban Fisch Testvéreknél főtér.

Irodalom és művészet.

Ifju Ábrányi Kornél regénye.

Iván. Regény a lovag-korból, hat énekben 25 fejezetben.

Nagyszerű husvétai ajándékkal lepte meg az irodalmat ifju Ábrányi Kornél, midőn harmincz év előtt megkezdett nagyszabású költői alkotását, Iván, melynek első énekei már a hetvenes évek végén is nagy feltűnést keltettek, teljesen befejezve közrebocsátotta. Zajtlanul, minden előzetes reklám nélküli került ki a Lérrády testvérek

kadásában a remek kiállítású, 30 ivre terjedő nagy mű, (bolti ára hat korona) csaknem olyan nemes tartózkodással, a hogy az első énekben a verses regény hőse maga lép eléok a középkori lovagkornak mesés erővel és káprázatos színpompával felidézett világból.

Pedig a teljes Iván megjelenése nagy irodalmi esemény. Oyan nagy, hogy Arany János hatalmas konc epeziói óta nagyobbhoz nem jutott a magyar elbeszélő költészet. Valóságos fejedelmi ajándékot ad ifj. Ábrányi Kornél ebben a könyvben. S megtehető érdekes, hogy éppen ő adja, a kit a politika, a publicistika évtizedeken át elvont a költészettől. És még csodálatosabb, hogy a hosszas hallgatás nem benitotta meg ifj. Ábrányi Kornél verselő művészetét; hogy az érett férfi, a kit a közügyekkel való komoly foglalkozás elszoktatott a költészet gyakorlásától, játszi könnyűséggel egészítette ki azt, a mit a fiatal poéta ifjúsága virágában és duzzadó erajében megkezdett; hogy ifj. Ábrányi Kornél évtizedes pauszák után úgy vette föl az elejtett fonalat, olyan gazdagon buzogtatta magából a legfrissebb poézist, olyan bravurral szötte tovább a mesteri formába foglalta romaniku történetet mintha sohasem játszott volna vezető szerepet a sajtó és a parlament előkelőségei közt, sohasem ment volna ki a költészet babéros berkeiből.

A szenvedélyesen lángoló, mélységesen igaz, naivitasban kimondhatatlanul bájos, végzetes pusztulásban végtelenül meghatározó szerelem rajza ez a verses regény. És a rajz olyan színes és briliáns, hogy a szerelem minden árnyalatát feltűnteti. Mintha egy nagy orkesztert hallanánk, ahol a fő tema százféle változatban csendül meg. Bűn, erény, tragikum, humor, fiatal rajongás, sötét indulat, epikai nyugalom, lírai él, bölcs reflexió, csipkedő guny: mindez elragadó polifoniába olvad ifj. Ábrányi Kornél Iván-jában.

Ez a könyv a legtisztább romantika és egyuttal a legmélyebb, legszelemesebb életigazságok gyűjteménye. Főérdekessége és értéke éppen abból áll, hogy a lovagkor egész hangulatát, szellemét, jellemét átértéketi velünk és ugyanakkor teljes modernségében mutatja be a szerzőt, aki ezt a naiv, őszerejű, nem a mi világunkból való történetet szikrázó ötletekkel, szuverén ironiával kíséri végig.

Középkori érzések lobognak Ivánban és Edithben, akik olyan végzetesen és tisztán szeretik egymást, hogy ártatlanok maradnak, amikor bűnbe esnek. Középkori alak Albert, aki borzasztó boszúállást eszel ki, hogy a két szerelmezt lassankint halálra gyötörje. Agg Uzon és Sebők, a remek magyar dalia, a tivornyázó lovagok, a jellemtelen kóborló bérát, a hegedűs, a szentföld pogányai, Hákem és Andredith: mind igazi középkori alakok, s mivel nagyszerű objektivitással illeszkednek a hatalmas szenvedélyek középkori keretébe. S a jellemzésnek és leírásnak ezzel az objektivitással szemben ott áll a szerző csillogó subjektivitása, aki hat énekének huszonöt fejezetében ki nem fogy a kommentáló ötletekből és gazdag reflexióiban a szerelem egész lélektanát összefoglalja.

A mai zavaros és nyugtalan idők közepette kétszeresen szenzációs érdeklődésre számíthat ez a verses regény, mert témája érdekesebb minden politikanál és kidolgozása olyan, hogy szépségeivel szuggesztív módon uralkodik az olvasó kedélyén, fantáziáján. Harmincz esztendeig építette ifj. Áb-

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi-
női- és gyermek-czipőkben, kalap, fehérnemű és divat-cikkeken mesés
olcsó árak mellett Piacz- és Kos-utb-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

rányi Kornél és most egy impozáns Dóm szilárdságával áll előttünk: Öröm és gyönyörűség a magyar irodalomnak, monumentum ere peremnis magának a szerzőnek.

A harmincz ivre terjedő éposz kiállítása rendkívül díszes, méltó a belső tartalomhoz. Első lapján dedikációt olvasunk. A szerző jó angyalának, nevének, Tömörly Adriennek ajánlja nagy művét, akinek a befejezés végső stanzáiban is gyönyörű sorokat szentel.

E nagyszerű ajándék nemcsak gazdagította a magyar irodalmat, hanem föl is emelte. Ehhez hasonlót a nyugati irodalmak is keveset produkáltak. A magyar olvasó közönségen van a sor, hogy megbecsülje ezt a varatlan nagy ajándékot, hogy az országban e nagy mű, melynek olvasása annyi lelki gyönyörűséget nyújt, egy uri szalon asztaláról se hiányozzék.

Kiadták a Légrády-testvérek, ára 6 korona.

TAVIRATOK.

Szabadelvűek és a felirat.

Budapest, május 3. A szabadelvűpárt ma este bizalmas jellegű értekezletet tartott. Elhatározták, hogy a felirati vitában objektíve részt vesznek. Megcáfolják a hirt, hogy Tisza kidolgozta volna már a párt új programját, mert csak az új kormány kinevezése után fogja ezt megtenni. *Molecz* Dániel pozsonyi képviselő igen érdekes kijelentést tett ma este.

— Én és elvbarátaim — mondta, a szövetkezett ellenzék feliratát *teljes egészében elfogadjuk*. Mért szállanánk szembe a nemzet akaratával, mikor a felirat minden pontját helyeseljük? Minden magyar embernek helyeselnie kell a feliratot. A választói jog kiterjesztését megígérte már Tisza is, a tisztviselők szolgálati rendtartását Széll, az önálló vámterületet mindenki akarja, ugyancsak a közös hadseregben a magyar nyelv érvényesülését. Helyeslem a felirat minden pontját. A feliratnak nemzeti tartalommal való kitöltése a legközelebbi kormány feladata lesz.

Vezérlőbizottsági ülés.

Budapest, május 3. A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága Kossuth Ferencz elnöklete alatt ülést tartott. A feliratról többen beszéltek. Elhatározták, hogy a szakbizottságokat haladéktalanul megalakítják, hogy az összeférhetetlenségi zsüri megalakítható legyen.

Viharos pártgyűlés.

Budapest, május 3. Ma délután 6 órakor a függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöklete alatt

értekezletet tartott. A felirathoz *Batthyány* Tivadar és *Apponyi* Albert szóltak oly értelemben, hogy elfogadják a feliratot, bár az nem a párt álláspontját tartalmazza, de megszárazzák, mert a kibontakozás csak a szövetkezés fentartásával lehetséges. *Komjáthy* Béla feleslegesnek tartja a szövetkezés fentartását, a feliratot nem fogadja el. Roppant láрма tört ki beszéde alatt: *Le vele! árulót nem hallgatunk! Le a Tisza huszárral!* — kiáltották feléje. Az izgalom csak akkor csillapult le, mikor Kossuth Ferencz kijelentette, hogy a párt a feliratot elfogadja.

Khuen az uralkodónál.

Bécs, május 3. Khuen-Héderváry Károlyt ma délután 1 órakor fogadta rövid kihallgatáson az uralkodó. Holnap Khuen Budapestre utazik.

Véres május elseje.

Varsó, május 3. Május elsején a rendőrség és katonaság minden ok nélkül az ünneplő tömeg közé lött. Ezt délután többször megismételte a rendőrség. A városban óriási az elkeseredés és féltés, hogy a zavargások folytatódni fognak.

Az orosz-japán háború.

Távíratok jelentések.

London, május 3. A Dally Mailnak jelentik Tokióból: A balti flottának örökös habozása azt a gyanút kelti fel, hogy nincs határozott célja. Azt hiszik, hogy a 3 orosz flotta a következő utasítást kapta: 1. hogy Vladivosztokot elzárják, 2. hogy a japán flottát bázisából elcsalják, 3. hogy a béketárgyalást bevárják, mert az oroszok azt remélik, hogy flottájuk folytonos demonstrációjával kedvezőbb békeajánlatokra bírják a japánokat.

Páris, május 3. Edward angol király tegnap látogatásokat tett, este a Renaissance színházba ment. Ma este Monteimankba utazik.

London, május 3. Az angol kormány energikus intézkedéseket tett, hogy a kelet-ázsiai gyarmatait és különösen Honkongot védelmi állapotba helyezze. Tüzérségeket szállít olyan helyekre is, ahol eddig nem voltak, és két indiai ezredet újra partra szállított, ezek Honkongban maradnak.

London, május 3. Attól lehet félni, hogy Franciaország és Japán közt a balti flotta miatt újabb diplomáciai bonyodalmak fognak bekövetkezni. A japán kormány meggyőződött arról, hogy Roszdesztvenszky állandóan az Anama part territorialis zónájában tartózkodik s hogy azóta francia területen többször vásárolt eleséget francia kereskedőktől. A balti hajórajokról sem

mit se tudnak, az egyesülés híre is csak — feltevés.

A krétai lázadás.

Trieszt, május 3. A Piccolonak jelentik Rómából: Kréta szigetén elkerülhetetlen a hatalmak intervencziója. Valószínűleg nemzetközi hajóraj fog csapatokat szállítani a szigetre.

Törvénykezés.

Aki az ipartestületeit megrágalmazta. A debreczeni büntető bíróság Kerekes törvényszéki bíró elnökségével, érdekes rágalmazási pörben hozott ítéletet. Földesi Kálmán mosoni születésű 31 éves, jelenleg budapesti lakos órásságát rágalmazás és becsületsértés vétségével vádolták, azért, mert az 1901. május hó 8-án a helybeli városi tanácshoz olyan kérvényt adott be, melyben a debreczeni ipartestületről nem a leghizelgőbb szavakkal emlékezett sőt egy helyt az írta, hogy a „debreczeni ipartestület álnév alatt működő rablóbanda.” Sőt azt állította, is hogy az ipartestület Gasparik Antalnak hasznát, neki pedig kárt okozgat, ezenkívül még más gyanúsításokkal is illette a testületet. Ennek a hercehurczának az eredete az, hogy Gasparik Antal egy segédet kért 1901. évben Budapestről és az ottani szakegyület vádlottat ajánlotta, a könyvét be is küldték, Gasparik is küldött 20 koronát előlegül vádlottnak, aki azt keveselte, még 20 koronát kért; Gasparik ezt nem teljesítette, hanem a könyvét bepakolta és 20 korona utánvételezéssel Budapestre visszaküldte a vádlottnak, vádlott azonban nem váltotta ki, hanem eltávozott Budapestről, úgy, hogy 3 és fél évig soha nem jelentkezett, felfedezni nem tudták, hát az ipartestület szüntelenkerestette, mert a könyvét, mikor visszajött, ott helyezték el és a miatt a minisztériumnál is feljelentette a testületet. Vádlott védelmül nagy elkeseredettségére hivatkozott és a törvényszék vádlottat csak 2 havi fogházra 60 és 80 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlott felebbezett.

Elítelt tolvajok. Harsa József nagylétei születésű 14 éves cselédet, mert gazdája szobájába alkulescsal behatolva a szekrényből bőrtárczával 30 korona 60 fillért lopott, 3 havi fogházra ítélték, az ítélet jogerős. — Horváth Teréz hajdudorogi 13 éves leánya kora fiatalasága daczára két lopási eset miatt került bírái elé. 4 havi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős. A tolvaj csemete a javító intézetbe kerül. — Tirják Sándorné, született Legoza Julianna 1904. december havában a vonaton Nyiregyháztól Téglásra utazott és eközben ellopta Süveg Sándor Kalauznak az utazótáskáját. Később azt nála megtalálták. Egy havi fogházra ítélték. Belenyugodott.

Nem felebbezhet az elítelt. vagy elmarasztalt a törvényes határidőn belül az esetben, ha az ítélet kihirdetése alkalmával az ítéletet elfogadta.

20.000 drb.

nemes rózsátó, a legkitünőbb fajokból, valamint csokrok, koszorúk, mindenféle virágmunkák a legszebb kivitelben kaphatók **FARKAS GYULA** virágüzletében **Piacz-utca 26.** (Telefon 304.) — A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom a Csolnokázó-tó melletti kertészeti telepem megtekintését.

Peronospora-fecskendők, Kerti-fecskendők, kerti-padok, konyha-edények, főző-konyhák

raktára
Sesztina Lajosnál
Piacz-utca 23.

4
A husz
látta először
néhány hét e
faluba özvegy
hó előtt elhal
lelkére kötö
gyermekének,
folytassák a
az férfi nek
Adják berbe
tözzenek be
nélkül élhetn

Demjén
beszélni a v
Azt is tudta
Bencez Pista
egyetlen gye
szegényes s
nevelésben
tehát mindjár

Pista se
Marist, sőt
feltűnt neki,
valami ismer
gyakran át á
leányra, és
felejtette a t
szóra nyitak
templomi gy
tisztáncsengő
tudta levenni

Beszélhe
bármily enss
egy árva hang
tapadó tekint
Maris pedig e
tekintetét. H
őszintén, tágr
azokkal a sz
sükkel is besz

Szerk

D. J. A ke
is még pünkös
előre kérjük.

S. G. Kolo
reád. Kívánjuk,
érj el a nagymu

M. K. Mar
pesten, de a kül
szolnt is fog.

Dr. St

lakását Aran
József kir. k

= hel

0000000000

Nyára

fi

Szekeres

kémén

= M

Rákóczi

0000000000

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Elbeszélés. —

Irta: Magyar Gyula.

A husz éves Pista ez alkalommal látta először a 17 éves Marist, aki csak néhány hét előtt költözött be a tanyáról a faluba özvegy édes anyjával. Mert a három hó előtt elhalt öreg Demjen még életében elkérezte a feleségének és egyetlen gyermekének, hogy az ő halála után ne folytassák a gazdálkodást. Tőke fogyasztás az férfi nélkül. Hasznát mit sem hoz. Adjak bérbe a tanyát, a földet, és költözzenek be a faluba, ahol nyugodtan, gond nélkül élhetnek a haszonbérből.

Demjen Maris már a tanyán hallott beszélni a vén kuruczról, és annak fiáról. Azt is tudta a ma ok leírása után, hogy Bence Pista, hogy néz ki. Tudta, hogy egyetlen gyermeke a szüleinek, akik őt, szegényes sorsukhoz mérten a legjobb nevelésben részesítették. A templomban tehát mindjárt felismerte a legényt.

Pista sem látta soha azelőtt Demjen Marist, sőt másoktól sem hallott róla, feltűnt neki, hogy a leány egyre őt nézi, valami ismeretlen erő kényszerítésére ő is gyakran átátnézett a veje szemben ülő leányra, és nem egyszer hosszan rajta felejtette a tekintetét. Mikor pedig ének szóra nyitak a leány ajkai és az egész templomi gyülekezetből kihallatszott szép, tisztáncsengő hangja, Pista éppen nem tudta levenni tekintetét a leányról.

Beszélhetett felőle a tiszteletes ur bármily éresszólóan, ő nem hallott abból egy árva hangot sem. Merve, szinte odapadló tekintettel egyre a leányt nézte. Maris pedig egyszer sem fordította el a tekintetét. Hanem visszanézett bátran, őszintén, tágranyit szemekkel a legényre; azokkal a szemekkel, amelyek néma nézésükkel is beszélni tudtak...

[Folytatjuk.]

Szerkesztői üzenetek.

D. J. A kedves levelet köszönjük. És ha messze is még pünköszt, azért a szépirodalmi cikkek küldését előre kérjük.

S. G. Kolozsvár. Mi is szeretettel emlékezünk rád. Kívánjuk, hogy tehetségedhez méltó sikereket érj el a nagymulti kolozsvári nemzeti színházban.

M. K. Margitta Magánügyben fent járt Budapesten, de a küldött levelet megkapta és arra válaszoltt is fog.

Dr. Strelinger Győző

nőorvos

lakását Arany János-utca 10. sz. alól József kir. herceg-utca 5. szám alá
= helyezte át. =

Nyáraló tulajdonosok
és kerti lakók
figyelmébe.
Szekeres Gyula V-ik kerületi kéményseprő mester lakása
= Május 1-től =
Rákóczi u. 54. szám alatt van.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

= Függyönyök =
= Ágy- és asztalterítők =
= Linoleum =

óriási raktár!!

Dr. Burger Péter

orvos

lakását f. évi április hó 25-étől

Piacz-utca 55. sz. alól a

Dégenfeld-tér 10. szám alá

Kenyér-piacz (emelet)

= helyezte át. =

Krémer Jakab

kárpos

Simonffy-utca 27. szám

Elvállalok mindennemű kárpos munkát, u. m. Salon garnitúrák, diványok, madráczok, önműködő roletták készítését, függöny készítéseket valamint csipke-függönyök tisztítását.

Mindenféle ávitásokat jutányos árban eszközölök.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy 6 év óta fennálló Piacz-u. 11. sz. alatti

cipő-üzletemet

városház-épület, Tóth Ferencz-féle cipész-üzletbe helyeztem át és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be, ahol a cipész szakmába vágó munkák: uri női cipők, csizmák és mindenféle orthopéd munkák a leg-szebb és legdivatosabb kivitelben lesznek készítve. Amidőn tisztelt megrendelőimnek irántam való eddigi pártfogásukért hálás köszönetem nyilvánítom, egyben kérem részemre azt továbbra is fenntartani.

Maradok kiváló tisztelettel

Griczmann Gyula,
uri, női és orthopéd-cipész.

Korona vendéglő

kiadó

Csapó-utca 17. szám.

Értekezhetni felőle ugyanott.

KILLER EDE

egyedüli gőzerőre berendezett butorgyára

Debreczenben

ahol az országban egyedül egész tömör fából, legtartósabb, legdivatosabb és legkedveltebb egyes butorok valamint egész berendezések készülnek; miről mindenki a gyárban valamint az üzletben meggyőződést szerezhet. — Ismét eladók százalék kedvezményben részesülnek.

1005 darab frt. 1'92.

Rendeljen: 1 aranyozott órát láncz-czal, 3 évi jótállással. Hölgyeknek jótállás 1 bros simili gyemánt, legf. boutonnal, 1 zsebkés, 1 önszámoló, melylyel a legnehezebb számadások előismeret nélkül azonnal megejthetők, 1000 háztartási cikk együtt az órával, melynek egyedül teljes értéke van, utánvétellel frt 1'92 krért megkapja **Exporthaus Ch Kapelus, Krakau 26.** Nem tetszőért pénz visszaadódik. Kér m a pontos címét.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsényomó állandó festékpárna és izléses nyomtatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a világhírű

Borszéki borviz

kizárólagos főraktárát Debreczen és Hajdumegye részére átvettük a vizet a fogyasztó közönségnek következő árakban adjuk:

2 literes 48 fillér, 1 literes 34 fillér, 1/2 liter 26 fillér. — Üres üvegekért visszaadunk 2 litereséért 8 fill., 1 literért 6 fillért, 1/2 litereséért 4 fillért.

Viszonteladókknak és vendéglősöknek igen előnyös arajánlattal szolgálunk.

Tisztelettel

Lusztig és Bán

fűszerkereskedése

Simonffy-utca 2, Városi bérház.

Apró hirdetések.

Legszebb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Áruházban kaphatók.

Borsy-féle pemetetű cukor, köhögéskor a legjobb cukorka. 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóska és Jóna drogueriájában.

„**Korona**“ vendéglő kiadó (Csapó utca 17. szám.) Értekezhetni felőle ugyanott.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjuttányosabban és jótállással mellett eszközli **Földvári L.** debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Ingvasalónó felvétetik a gőzmosodában. Csak teljesen gyakorlott egyén ajánlkozása vétetik figyelembe.

Linoleum szobapadlómáz, Bernstein padló-lakk azonnal száradó, vízzel mosható tükörfényű 1 doboz 65 kr. 1 kg. törm. csokoládé 90 kr. 1 üveg pezsgő valódi 1.50 kr Merkl Ferencnél Fűvészkert-u. 11. Telefon 374.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz u. 23. sz. kaphatók Távesővek és látésővek, kipróbált aneroid légsúlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Divatos női- és leány kalapok 3 koronától fejebbe kaphatók a Párizsi Divat Áruházban.

100—150 liter tej naponta állandó megvételre keresetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Kiadó lakás. Két szoba butorozva, üvegezet, folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt. Értekezni David Zoltán üzletében Eötvös utca 11.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Könyvelő, magyar-német levelező és gépiró, kitűnő bizonyítványokkal, jelenleg bankban alkalmazva, helyben keres alkalmazást azonnali belépésre. Czim: „H. S. 456.“ posterestante, Máramarosziget.

Szép tisztított mazsola 36, 1 ko nagyszemű szilva 12, 1 ko vékony haju dió 20, friss darált mák a legolcsóbban kapható Güick Izidor fűszer üzletében Péterfia-u.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

20 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, Rózsatér.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzüzetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, részletekben bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,

által a legjuttányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes pozél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselőt és bizományi raktár: **BÉSZLER és DÁVID** uraknál Debreczen.

Tökéletes kútszivattyúk,

kerti fecskendők, úthengerek, ülőpadok, asztalok, minden építkezési vasöntvények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzók

minden közvetítés kizárásával költségmentesen, helyben

első kézből, juttányosan

csakis gyártási pontjain kaphatók.

Gőzüzem-berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott vas- és rézöntőde, gépmunkáló-, lakatos-, kazán- és kovács

Debreczeni vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utcában — Sürgöny és levélczim: Vasöntőde, Debreczen.

műhelyeink — egyes osztályaiban is kitűnő szakerek által vezetve — a mai előhaladt gépészetnek minden ágát mivelik:

Eszterga- és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztenek!

Gazdasági- és iparigépek szakszerűen, olcsón javítanak!

Gőzhengerfúrások — a gépek leszerelése nélkül — vidéken is teljesítenek!

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — helyben állítanak elő! Elég az óska darabok beküldése, hogy helyettük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközön ég e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a fővárosi utáva, itt több figyelemmel, gyorsan és juttányosabban lesz kiszolgálva — s csak önérdéke ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel